

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Neveléstudományi Intézet

Gyógypedagógia alapképzési szak

**FEKETE ISTVÁN: KELE CÍMŰ REGÉNYÉNEK BIBLIOTERÁPIÁS
ELEMZÉSE PSZICHOPEDAGÓGIAI FELHASZNÁLÁSRA**

Belső konzulens:

Dr. Vörös Klára Ilona

egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:**

Neveléstudományi Intézet

Anyanyelvi és Gyermek kultúra

Tanszék

Készítette:

Czink Zsuzsanna

Kaposvár

2024

Fekete István: Kele című regényének biblioterápiás elemzése pszichopedagógiai felhasználásra

Czink Zsuzsanna

Gyógypedagógia alapképzési szak, levelező munkarend

Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai tanszék

Belső témavezető: Dr. Vörös Klára, egyetemi docens, Neveléstudományi Intézet, Anyanyelvi és Gyermek kultúra Tanszék

Napjainkban nagyon sok szó esik a beilleszkedési- és magatartás zavaros gyermekekről, ugyanakkor a visszahúzó, kiközösített gyermekekről csak akkor, ha valami tragédia történik. Pedig velük is szükséges foglalkozni. Úgy gondoltam, hogy egy olyan eszközt keresek, amivel nem csak a túlterhelt pedagógusok tudnak velük foglalkozni, ugyanakkor egy gyógypedagógus kezében is hatásos módszer lehet. Az egyik általam ismert módszer a biblioterápia, aminek a fejlesztő típusát pedagógusok, könyvtárosok, szociális munkások is alkalmazhatják általános élethelyzeti, fejlődéslélektani nehézségekkel küzdő, nagyobb önismeretre vágyó személyeknél.

Ezért dolgozatomban arra a kérdésekre kerestem a választ, hogy lehet-e bármely irodalmi mű életet megváltoztató, személyiségfejlesztő, segítő eszköz, valamint hogyan lehet foglalkozássorozatot felépíteni egy regényre, lehet-e párhuzamokat találni a mű szereplői és az olvasók között, ha igen, tudunk-e megoldási kulcsokat adni a gyermekek kezébe. A vizsgálathoz konkrét példaként Fekete István Kele című regényét választottam, ami egy sérült gólyáról szól, aki az egyik telet egy falusi udvarban kénytelen eltölteni, és az udvar népével jó kapcsolatot kialakítani. Egy teljes évét végig tudjuk követni, hogyan tanul meg alkalmazkodni mind a baromfiudvarhoz, majd újra az ősi törvényhez. A műválasztás további két kérdést is felvetett, az egyik a gólya jelleméből adódóan az önként magányt választó fiataloknak Kele tud-e példát mutatni a környezet tagjaival való kapcsolódásra, a másik, hogy valóban van-e hasonlóság a az öreg gólya és a magányos diákok között és ők is a madár példájából tanulva meg tudják-e találni az összhangot az osztálytársaikkal, környezetükkel.

A kutatási módszerként a dokumentum- és tartalomelemzés kvalitatív módszerét választottam. Párhuzamosan mutattam be a beilleszkedés nehézségeit a pedagógiai

pszichológia szakirodalmának tükrében, valamint a szépirodalmi műben a főhős kapcsolati rendszerének formálódását. A szakirodalomból kitűnik, hogy a gólya magatartása valóban nagyon hasonló a szociálisan visszahúzódó gyermekek attitűdjéhez. Két tényező is megjelenik, alapvetően annyira nem társaságkedvelő, azaz kicsit aszociális, ugyanakkor kicsit félénk is, hiszen ő az udvarban idegen. Az új osztályba, új környezetbe kerülő fiatalok is gyakran szoronganak a környezetüktől, illetve vannak személyek, akik alapvetően kevésbé igénylik a társaságot, bár emberi kapcsolatokra nekik is szükségük van. Konkrét példán keresztül bizonyítottam, hogy egy mű szereplői és az olvasók között lehet párhuzamot találni, és a párhuzam alapján a mintatanulási folyamatokból kiindulva tudunk egy fiktív személytől, akár egy állat-szereplőtől is megoldási, cselekvési módokat eltanulni. A biblioterápia szakirodalmi bemutatásán keresztül láthattuk, hogy nem csak egy könyv lehet alkalmas, illetve, mivel a példaként választott mű nem szerepel az irodalmi kánonban, bizonyítottam, hogy nem csak az úgynevezett magas irodalmi alkotások alkalmasak a személyiség fejlesztésére, életút megváltoztatásra és az önismeret mélyítésére.